

BLACK TO COMM

Marc Richter over de kracht van geluid

/ DEKORDER

Hij praat niet graag, de enige foto die hij wilde doorsturen is een wazige vlek, interviews geeft hij zelden en als het even kan, communiceert hij liever per mail dan per telefoon. Zijn platen, uitgebracht onder de naam Black to Comm, verschijnen in zeer gelimiteerde oplages en ook met zijn label Dekorder zoekt hij eerder de luwte op. De Duitser Marc Richter, niet te verwarren met de gelijknamige Britse klassieke componist, houdt van de relatieve stilte rond zijn persoon.

Inspiratiebronnen

Ook met persoonlijke informatie is Richter karig. Hij werd geboren in een dorpje bij het Zwarte Woud, maar woont tegenwoordig in Hamburg; over zijn leeftijd – ergens in de dertig – of studies blijft hij eerder vaag. Zijn vroegste muzikale herinneringen dateren van de opkomst van de 'Neue Deutsche Welle'. Der Plan, DAF, 39 Clocks, Palais Schaumburg, S.Y.P.H. en Die Tödliche Doris, het waren stuk voor stuk groepen die Richter inspireerden. "Door naar hun invloeden te zoeken leerde ik ook The Residents, Nurse With Wound en Suicide kennen. Nog later raakte ik gefascineerd door psychedelische muziek uit de jaren 1960 en garagepunk."

Ondanks zijn voorliefde voor de vroege Duitse en Amerikaanse avant-garde wordt Richter vooral in de hoek van Christian Marclay, Philip Jeck en Janek Schaefer geplaatst, mensen die net als hij de platenspeler als voornaamste instrument gebruiken. "Christian Marclay was een van de eerste experimentele muzikanten die ik aan het werk zag. Hij heeft de manier waarop ik naar muziek luister erg beïnvloed. Zijn 'More Encores' is nog steeds een van mijn favoriete platen aller tijden. Het was voor mij de introductie tot de *plunderphonics* (platen die volledig worden opgebouwd uit samples van andere platen, pds). Toen ik vijftien jaar was, bezocht ik een jazzfestival waar Christian Marclay, Chris Cutler, Fred Frith en Steve Beresford speelden. Ik heb me toen gerealiseerd dat je geen traditionele instrumenten en een melodie of structuur nodig hebt om boeiende en levendige muziek te maken. Ook Zeena Parkins, Dagmar Krause, Don Cherry en Rhys Chatham waren er. Ze improviseerden uren lang met platenspelers, instrumenten voor kinderen en plastieken blokfluiten."

Met zijn tweede album 'Wir Können Leider Nicht Etwas Mehr Zu Tun...' plaatst Marc Richter zich op eenzame hoogte in de wereld van de soundscape-artiesten. Een verhaal over de aantrekkingskracht van krakend vinyl en stoffige cassettespelers.

De platenspeler

"Ik beschouw mezelf niet als een turntablist. Vinylplaten zijn voor mij vooral een van de bronnen die ik gebruik om mijn arrangementen mee op te bouwen. Op 'Rückwärts Backwards' waren vinylplaten en mijn platenspeler het vertrekpunt, voor 'Wir Können Leider...' heb ik ook andere instrumenten gebruikt. De meeste nummers bestaan uit een opeenstapeling van lagen die ik opbouwde uit oude orgelstukken. Sommige stukken heb ik bewerkt met analoge effecten, andere heb ik opgenomen met behulp van goedkope cassettespelers. Bepaalde klanken heb ik gevonden door de microfoon op een andere locatie te plaatsen. Op zich was het niet noodzakelijk om met zo veel instrumenten te werken, maar het verdiepte wel de klank en het kwam het arrangement ten goede."

Hoewel zijn muziek in essentie een lange soundscape is, horen we duidelijke structuren in de nummers. "Rückwärts Backwards' heb ik opgevat als een plaat met aparte nummers die een duidelijk begin, midden en slot hebben. Met 'Wir Können Leider ...' wilde ik een monotone plaat maken die niet verveelde. Het is voor mij erg moeilijk om harmonieën en melodieën te vermijden, al heb ik geen enkel idee hoe ze te maken."

Methodes

De methodes die Richter toepast, zorgen ervoor dat het resultaat op voorhand moeilijk in te schatten is. "Meestal heb ik een vrij duidelijk idee voor ogen, maar het concept muteert tijdens de opnames of het mixen van de nummers. De interactie van bepaalde geluiden of klanken is vaak onvoorspelbaar. Ik moet dus goed luisteren naar wat er precies gebeurt en daarop reageren." Tegenwoordig bespeelt hij alle instrumenten zelf, al ontbreekt het hem aan elke vorming. "Ik beperk me meestal tot het opnemen van enkele noten of akkoorden. Het hele procedé is meer een verhaal van 'constructie' dan van 'deconstructie'. Ik ver-

“Met ‘Wir Können Leider ...’ wilde ik een monotone plaat maken die niet verveelde.”

INHOUD

**KRAKEND VINYL
STOFFIGE
CASSETTE-
SPELERS
SOUNDSCAPES**

AUTEUR

Peter Deschamps

FOTO

Renate Nikolaus

artwork p. 30: Dekorder

DISCOGRAFIE

Black To Comm - '10'

(Dekorder, 2003)

Black To Comm -

'Levitation/Astoria' Lathe

Cut Picture Disc 7

Black To Comm -

'Rückwärts Backwards'

(Dekorder, 2006)

Black To Comm - 'Wir

Können Leider Nicht Etwas

Mehr Zu Tun...'

(Dekorder, 2007)

Black To Comm - 'Shirley

Temple Police Force'

Business Card CD-R

(Twisted Knister, 2007)

Black To Comm / Aosuke

Split-LP - 'S/t'

(Dekorder, 2007)

Black To Comm - 'As

Bambi Grew Older the Little

White Spots on His Back

Disappeared'

(Tu M'p3, 2004)

'Sleeeep' op V/A - 'Million

Ways to Spend Your Time'

(Quasipop, 2006)

'Cassette Opera' op

V/A - 'Ihmettelenpä Sanoi

Kampela Jos Lahana On

Pliisu' (267 Lattajaa, 2006)

LEES

Lees meer over Philip Jeck

in gonzo 75

LUISTER

Luister naar 'El Huis Pt.1'

van Black To Comm op

mtg 76

WWW

www.dekorder.com

zamel weken en maanden geluidsmateriaal dat ik vervolgens boven elkaar plaats.”

Richter gebruikt ook fieldrecordings, geluidsopnames gemaakt in publieke plaatsen. “Ik vind het moeilijk om vanuit absolute stilte te vertrekken. Er staat op mijn plaat geen seconde stilte; toch vind ik het een belangrijk element in de muziek die ik maak. Ik gebruik graag fieldrecordings omdat ze een breed ruimtegevoel geven aan de opnames. Op mijn vorige plaat heb ik vaak fieldrecordings boven mijn vinylloops geplaatst net omdat ze een extra dimensie toevoegen aan de klank. Onlangs heb ik een tape-echorecorder gekocht, een schitterend apparaat om stille geluiden mee op te nemen, al krijg je nooit echt stilte omdat er heel wat ruis opduikt.”

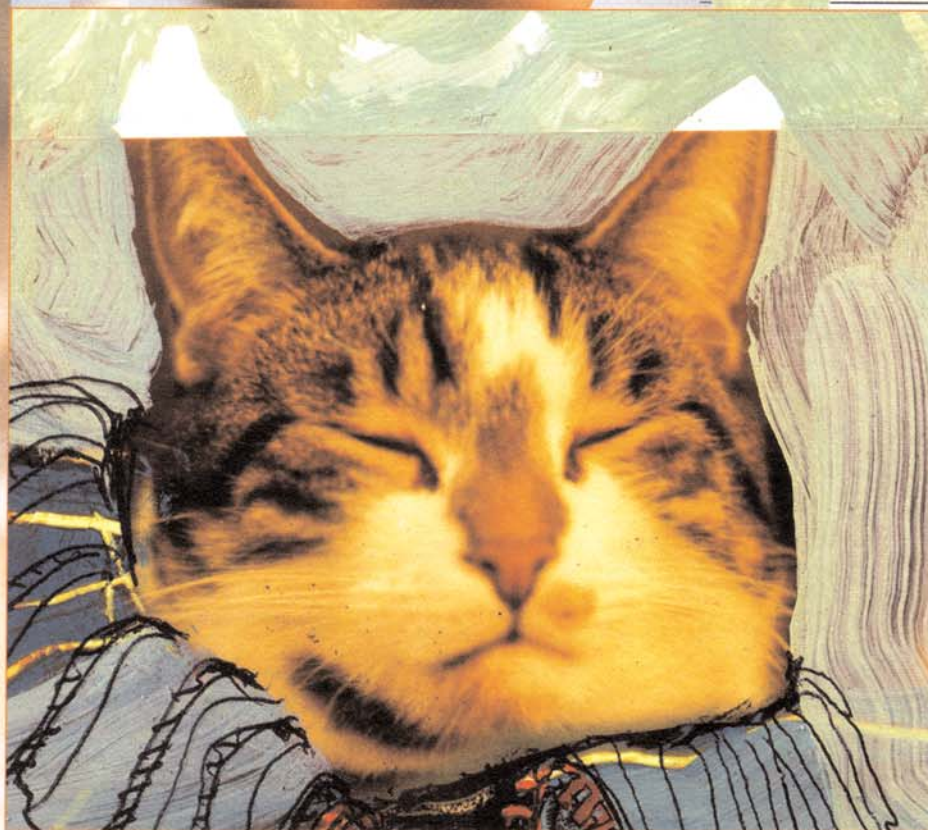
De Brit Philip Jeck zweert al jaren bij zijn Dansetteplatenspeler en heeft weinig of geen vertrouwen in de moderne technologie, waar de mp3 regeert en de cd of de vinylplaat steeds meer in de verdrinking komt. Richter is minder strikt op dit punt. “Ik verkiez oud materiaal om mee te werken en ik hou ook niet van het geluid van een mp3, maar ik ben niet tegen de nieuwe technologie. Zonder een computer zou het een stuk moeilijker zijn om te doen wat ik nu doe. Het is best mogelijk om de klus met tapes en een groot mixpaneel te klaren, maar het zou nog meer werk vragen en bijna onbetaalbaar worden. Ik gebruik mijn computer met een specifiek doel. Het apparaat geeft me de kans om verschillende kanalen op te nemen en in de eindfase alle stukken samen te brengen.”

Met liveconcerten heeft hij nog weinig ervaring. “Ik ben sinds kort aan het repeteren. Ik wil vooral werken met cassettespelers, minidisks en enkele analoge effectboxen. Alles wat klein en gemakkelijk te transporteren is. Ik wil ook Aosuke en Cloudland Canyon, twee groepen uit Hamburg, betrekken bij mijn optredens.”

Dekorder

'Rückwärts Backwards' is ook als cd te verkrijgen maar 'Wir Können Leider ...' is momenteel enkel in vinylformaat beschikbaar. “Het is voor mij erg belangrijk om op Dekorder ook vinylplaten uit te brengen. Toen ik opgroeide, kocht ik enkel vinylplaten en nog steeds probeer ik cd's te vermijden. Ik hou van de kwetsbaarheid en het formaat van een plaat. Er komt ook meer vakmanschap kijken bij de productie, de persing of de mastering van een plaat. Het is een heel technisch gebeuren. Mensen voelen dit instinctief ook zo aan; platen zijn waardevoller dan cd's en met elke kras worden ze een stuk persoonlijker, terwijl een kras op een cd het definitieve einde betekent.”

Dekorder startte rond 2003. Richter bouwde in vier jaar tijd een kleine maar uitgekiende catalogus op. Vooral de diversiteit van artiesten – er ligt een wereld van verschil tussen het fijne, uit samples opgebouwde gitaarspel van Guido Möbius, de donkere soundscapes van The Hafler Trio en de Finse freakfolk van Kuupuu – valt op. “Dekorder is een erg persoonlijke selectie van artiesten die stuk voor

< hoer 'Rückwärts Backwards'

WIE IS WIE IN DE WERELD VAN DE TURNTABLIS

CHRISTIAN MARCLAY

Voor velen zowat de peetvader van het turntablisme. Marclay was een belangrijke invloed voor Richter en voor Philip Jeck. Naast muzikant is Marclay ook professor video- en geluidskunst aan de Saas-Fee universiteit te Zwitserland, waar hij opgroeide. De nu tweeënvijftigjarige Marclay legde als een van de eersten dwarsverbanden tussen muziek, film en video en maakte school met de energieke stijl waarop hij zijn platenspelers gebruikt.

LUISTERTIP 'More Encores' (ReR Megacorp, 1997)

PHILIP JECK

De Brit Philip Jeck maakte naam met 'Vinyl Requiem', een stuk voor honderdtachtig Dansetteplatenspelers. Jeck maakt lang uitgesponnen soundscapes door de originele platen te vertragen en met samples en effecten te bewerken. Vorig jaar maakte hij de soundtrack voor de Russische filmklassieker 'Battleship Potemkine'.

LUISTERTIP 'Stoke' (Touch, 2002)

JANEK SCHAEFER

Britse geluidskunstenaar en architect met Poolse en Canadese roots. Bedacht de Tri-phonic, een platenspeler met drie armen. Zijn eerste release, 'Recorded Delivery', was een opname die hij maakte van een postpakket met bandopnemer dat hij naar zichzelf opstuurde. Samen met Marclay veruit de meest productieve man in dit gezelschap.

LUISTERTIP 'Out' ((K-R-A-A-K)3, 1999) en zijn samenwerking met Jeck 'Songs For Europe' (Asphodel, 2004)

DJ OLIVE

De Amerikaanse wereldreiziger Gregor Ascher groeide op in Australië en Griekenland en is samen met Dj Spooky de bedenker van de term Illbient. Debuteerde met een aantal ambientplaten en verwerkt in zijn muziek vaak zijn obsessie voor de menselijke slaap. Maakt deel uit van het deejay-collectief dat Marclay rond zich verzamelde. Is eveneens een veel gevraagde deejay in clubs en op raves.

LUISTERTIP 'Sleep' (Room40, 2006)

DJ SPOOKY

Conceptueel artiest, deejay en schrijver. De nu 37-jarige Paul D. Miller maakte in 1996 als That Subliminal Kid het standaardwerk 'Songs of a Dead Dreamer'. Vond in zijn thuisbasis Washington DC inspiratie en schreef heel wat boeken en essays over de relatie tussen muziek en de grootstad. Net als Dj Olive is hij een veelgevraagde deejay in clubs. Is de laatste jaren op muzikaal gebied minder actief.

LUISTERTIP That Subliminal Kid - 'Songs of a Dead Dreamer' (Asphodel, 1996, heruitgebracht in 2002)

SAULE

De Belg Xavier Garcia Bardon bracht in 2003 op Sub Rosa zijn titelloze debuut uit, een lang uitgesponnen soundscape gemaakt met behulp van drie platenspelers. Bardon is ook de helft van Géographique. Het is al geruime tijd stil rond de man, maar nieuw werk wordt binnenkort verwacht.

LUISTERTIP Saule - 'Saule' (Sub Rosa, 2003)

stuk een duidelijke visie op hun muziek hebben en voor wie het visuele aspect ook belangrijk is. Ik begrijp dat de brede aanpak waar ik voor kies, van elektro-akoestische muziek tot psychedelische muziek en alles wat daartussen ligt, niet altijd eenvoudig te volgen is. Maar zolang de kwaliteitsnorm hoog ligt, is het voor de luisteraar vooral een kans om nieuwe dingen te ontdekken. Ik zie geen reden om een homogeen label uit te bouwen; het leven zelf is ook niet uniform. Ik heb het label gestart omdat ik niet aan de kant wilde blijven staan. Ik wilde betrokken zijn bij de muziek, dingen documenteren en niet voor altijd een passieve luisteraar blijven. Ik wilde vooral weten hoe platen gemaakt werden en ik wilde meer weten over de persoonlijkheid van de mens achter zijn muziek." Met nieuwe releases van Uton, Aosuke, Tomutonttu, James Ferraro (Skaters), Astral Social Club, Felix Kubin en Birchville Cat Motel in het vooruitzicht is 2007 een druk jaar voor het label. "Ik draag nooit zelf bij aan het muzikale eindresultaat. Soms selecteer ik samen met de muzikant de nummers en als hij geen duidelijk visueel beeld voor ogen heeft, ontwerp ik zelf de hoer. Maar wat hun muzikale output betreft heeft geen enkele artiest op Dekorder behoefte aan inmenging. Soms is een tweede opinie handig, maar ikzelf zou ook niet tevreden zijn met eender welke tussenkomst betreffende mijn muziek." |

> hoer 'Wir Können Leider Nicht Etwas Mehr Zu Tun...'